

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК.03. РИТОРИКА ТА МИСТЕЦТВО АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»
Спеціалізація	В4.03 «Мистецтвознавство»
Освітня програма	«Мистецтвознавство»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	1-й курс (І семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекційні (33 год)
	Практичні (27 год)
	Самостійна робота (30 год)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Викладач	К. філол. н., доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти Д. В. Козловська
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта: kozlovska_daria@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Moodle: https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancziyne-navchannya/
Дні занять	Відповідно до розкладу занять.
Консультації	Відповідно до графіка консультацій.

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. Перелік тем: Тема 1. Предмет і визначення риторики Тема 2. Закони та принципи риторики Тема 3. Антична риторика. Риторика еллінської Греції Тема 4. Риторика Стародавнього Риму
---------------------	--

	Тема 5. Нова риторика періоду Римської імперії Тема 6. Вітчизняна риторика Тема 7. Інвенція Тема 8. Диспозиція Тема 9. Елокуція Тема 10. Меморія Тема 11. Акція. Релаксація Тема 12. Образ оратора Тема 13. Психологія ораторського мистецтва Тема 14. Основні засади академічного письма Тема 15. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого Тема 16. Академічний текст: організація й технології роботи Тема 17. Цілісність академічного тексту Тема 18. Логіко-синтаксичні труднощі побудови академічного тексту Ключові слова: риторика, оратор, промова, інвенція, диспозиція, елокуція, меморія, акція, академічна доброчесність, академічний текст. Роль та місце дисципліни в системі підготовки: формує у здобувачів вищої освіти професійну компетентність щодо оволодіння технікою підготовки до публічного виступу й опанування засад академічного письма.
Мета та завдання дисципліни	Метою навчальної дисципліни є оволодіння загальними закономірностями мовленнєвої поведінки, що діють у різних ситуаціях усного й письмового спілкування фахової сфери діяльності, та практичними можливостями застосування їх задля досягнення комунікативного успіху. Основні завдання навчальної дисципліни: – навчити основних понять риторики, її законів і принципів, уміння розрізняти основні види публічних виступів і аналізувати правильність їх побудови; – сприяти оволодінню технікою підготовки до публічного виступу, правилами зовнішньої культури оратора, способами встановлення контакту з аудиторією тощо; – навчити техніки мовлення, вербальних та невербальних засобів його логіко-емоційної виразності; – сприяти опануванню мистецтва кваліфікованого написання й виголошування промов;

	– ознайомити з основами академічної культури, академічної доброчесності, академічної грамотності, академічного письма й т. ін.; – допомогти подолати логіко-синтаксичні труднощі при побудові академічного тексту. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: знати: – основні поняття риторики, її закони й принципи; – техніку підготовки до публічного виступу; – правила зовнішньої культури оратора; – способи встановлення контакту з аудиторією; – вербальні та невербальні засоби логіко-емоційної виразності мовлення; – поняттєво-термінологічний апарат академічного дискурсу. вміти: – розрізняти основні види публічних виступів і аналізувати правильність їх побудови; – правильно користуватися технікою мовлення; – кваліфіковано писати й виголошувати промови; – створювати логічний, послідовний, зв'язний академічний текст; – застосовувати інструментарій критичного, креативного, аналітичного мислення при побудові академічного тексту; – запобігати проявам академічної недоброчесності.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Риторика та мистецтво академічного письма» є базові шкільні знання з риторики.
Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів цієї галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
Спеціальні (фахові,	СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості

предметні) компетентності (СК)	матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання. СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.
--------------------------------------	--

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лекц.	практ.	сем.	СРС
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ РИТОРИКИ. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ РИТОРИКИ					
Тема 1. Предмет і визначення риторики	6	2	2		2
Тема 2. Закони та принципи риторики	6	2	2		2
Тема 3. Антична риторика. Риторика еллінської Греції	6	2	2		2
Тема 4. Риторика Стародавнього Риму	6	2	2		2
Тема 5. Нова риторика періоду Римської імперії	6	2	2		2
Тема 6. Вітчизняна риторика	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 1	36	12	12		12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА РИТОРИКИ					
Тема 7. Інвенція	6	2	2		2
Тема 8. Диспозиція	6	2	2		2
Тема 9. Елокуція	6	2	2		2
Тема 10. Меморія	5	2	1		2
Тема 11. Акція. Релаксація	5	2	1		2
Тема 12. Образ оратора	5	2	1		2
Тема 13. Психологія ораторського мистецтва	4	2	1		1
Разом за змістовим модулем 2	37	14	10		13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА					
Тема 14. Основні засади академічного письма	4	2	1		1
Тема 15. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого	4	2	1		1
Тема 16. Академічний текст: організація й технології роботи	3	1	1		1
Тема 17. Цілісність академічного тексту	3	1	1		1
Тема 18. Логіко-синтаксичні труднощі побудови академічного тексту	3	1	1		1
Разом за змістовим модулем 3	17	7	5		5
Усього годин	90	33	27		30

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Грицаєнко Л. М. Основи красномовства: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 260 с.
2. Козловська Д. В. До питання про нагальні завдання викладання лінгвістичної дисципліни «Основи красномовства» та інших риторичних курсів у вищій школі. *Матеріали міжнародного науково-педагогічного стажування «Запровадження новітніх практик викладання та розвиток освітнього процесу у галузі філології: досвід країн ЄС»* (Facultatea de Litere, Centrul Universitar Nord din Baia Mare (Факультет суспільних наук, Північний університетський центр у Бая-Маре), 14 листопада – 25 грудня 2021 року (м. Бая-Маре, Румунія)). С. 41–44.
3. Красницька О. В. Основи ораторського мистецтва та риторичної комунікації: практикум. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 110 с.
4. Красномовство: навч. посіб. / М. Фенко, З. Мацюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 252 с.
5. Куньч З. Українська риторика: історія становлення і розвитку: навч. посіб. Львів : Нац. ун-т «Львів. політехніка», 2011. 244 с.

Додаткові:

6. Білавич Г. В. Основи риторики і красномовства: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2020. 211 с.
7. Бондаренко Г. Л. Історія педагогічної риторики: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім "Персонал"», 2012. 276 с.
8. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 496 с.
9. Мазур Р. Публічний виступ: психолого-емоційні засади. *Наука і суспільство*. 2011. № 11/12. С. 27–32.
10. Ораторське мистецтво: підруч. / авт.-уклад.: М. П. Требін, Г. П. Клімова, Н. П. Осипова та ін.; за ред. М. П. Требіна, Г. П. Клімової. Харків : Право, 2013. 208 с.

Інтернет-ресурси

11. <https://r.donnu.edu.ua/handle/123456789/688>
12. <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://krasnomovec.club/yak-staty-horoshym-oratorom-10-osnovnyh-pravyl/&ved=2ahUKEwif-JnUx6qWAXVRAxAIHRYlB8UQFnoECCUQAQ&usg=AOvVaw25LNxD5LLjpOgNpwh8CPtZ>
13. <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://masterlev.com.ua/iak-staty-oratorom-povnyj-hajd-dlia-tykh-khto-khoche-hovoryty-tak-shchob-slukhaly/&ved=2ahUKEwif-JnUx6qWAXVRAxAIHRYlB8UQFnoECCYQAQ&usg=AOvVaw3Jn0cz0RdanZmwaasPHDwh>

14. <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/dlya-avtoriv-publikatsij/akadem-pismo>

15. <http://academ-write.tilda.ws/>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів	Дата проведення контролю	Форма контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Предмет вивчення риторики. Історія розвитку риторики	10.2025	Поточний контроль	35
Змістовий модуль 2. Теорія та практика риторики	11.2025	Поточний контроль	40
Змістовий модуль 3. Основи академічного письма	12.2025	Поточний контроль, підсумковий контроль, диференційований залік	25
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання,	Ноутбук із можливістю демонстрації
-----------------------	------------------------------------

устаткування	матеріалів та виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено.
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: <i>Microsoft Office Word, Adobe Acrobat Reader</i> .
Матеріали, інструменти	Не передбачено.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, здобувач вищої освіти втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена зі зниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до неотримання семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її упродовж консультаційного часу, відповівши на ключові запитання, виконавши вправи на відповідні теми. Довгострокова відсутність здобувача вищої освіти на заняттях без поважних причин дає підстави для отримання неатестації. Додаткові заняття в такому разі не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять із навчальної дисципліни «Риторика та мистецтво академічного письма» поширюються загальноприйняті норми та правила поведінки, затверджені «Правилами поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Схвалюється власна думка здобувачів вищої освіти з теми заняття, активне обговорювання проблемних питань. Водночас на заняттях не допускаються дії, що порушують порядок і заважають навчальному процесу, зокрема користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, відсутність реагування на зауваження викладача.

Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем у робочі години є корпоративна пошта викладача (kozlovska_daria@kdidpamid.edu.ua). Порядок надсилання листів: 1) у темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – <i>РМАП</i>); 2) файли підписуються в такий спосіб: «Прізвище_Завдання». Прийнятний формат файлів: текст – <i>.docx</i> , ілюстрації – <i>.pdf</i> . Консультування з викладачем в Академії відбувається у визначені дні й години.
---	--

Детальніша інформація щодо програмних компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи студента тощо міститься в [Робочій програмі](#) навчальної дисципліни «Риторика та мистецтво академічного письма».

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

Дар'я КОЗЛОВСЬКА

Гарант освітньої програми

Олена КАШШАЙ

Завідувач кафедри

Олена КАШШАЙ

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти

від «27» серпня 2026 р., протокол № 1